

1. Üldandmed õppeasutuse kohta

1.1. TALLINNA LASTEAED ÕUNAKE	
1.1. Juht	Katrin Kakkori
1.2. Õppeasutuse kontaktandmed aadress telefon e-post kodulehekülg	Ehitajate tee 23, 12613 Tallinn 6702 484 ounake@ounake.edu.ee http://www.tallinn.ee/lasteaed-ounake/
1.3. Pidaja, tema aadress	Tallinna linn, Tallinna Haridusamet Estonia pst 5a 10143 Tallinn
1.4. Laste/õpilaste arv	44
1.5. Personali arv	44
1.6. Pedagoogilise personali arv	26
1.7. Sisehindamise periood	2013 - 2016

2. a) Õppeasutuse lühikirjeldus ja eripära

Tallinna Lasteaed Õunake alustas tegevust 2001 aasta oktoobri lõpus (kokkuleppeline sünnipäev on 29.oktoober 2001.a.) kui koolieelne asutus vaimse ja füüsilise puudega lastele. Varajase sekkumise olulisust arvestades teostatakse erivajadustega koolieelikutele võimalikult kompleksset füüsilist ja vaimset arenduslikku tegevust.

Viieteistkümne aasta jooksul on lasteaed suutnud tõestada oma tarvilikku kohta Tallinna haridusmaastikul. Peaesmärgid, esiteks: koolieelsetele erivajadustega lastele nende vajadustele kohase lasteaia loomine, mis on kindlustanud raske ja/või sügava puudega lastele alushariduse võimaldamise ning teiseks: positiivselt kujundada Tallinna linna ja kogu Eesti eripedagoogika mainet, on täidetud.

Lasteaias on avatud üheksa (9) rühma, milles on kohti 42-le lapsele. Viimane, üheksas rühm avati 1.veebruar 2016. Üheksast rühmast seitse (7) on rühmad liitpuudega, millest kolm liitrühma on mõeldud autistlike joontega lastele. Kaks (2) rühma on arendusrühmad, millest üks on eesti- ja teine vene õppekeelega lastele. Lasteaed on avatud 07.00 – 19.00. Täituvus on kõikide päevarühmade osas.

Lapsi suunatakse lasteaeda Tallinna ja Harjumaa nõustamiskomisjoni kaudu.

Lastega seotud tegevusnäitajad:

Laste kohalkäimise tabel 2013/2014 õppeaastal

Kohalkäimine 4566	Võimalik kohalkäimine 7462	Keskmine täituvus 61.1 %
----------------------	-------------------------------	------------------------------------

Laste kohalkäimise tabel 2014/2015 õppeaastal

Kohalkäimine 5369	Võimalik kohalkäimine 7623	Keskmine täituvus 70,43%
----------------------	-------------------------------	------------------------------------

Laste kohalkäimise 2015/2016 õppeaastal

Kohalkäimine 5224	Võimalik kohalkäimine 7938	Keskmine täituvus 65,81%
----------------------	-------------------------------	------------------------------------

Lasteasutuse külastatavus:

2013/2014 õppeaastal oli keskmine lasteaia täituvus 61,1%.

2014/2015 õppeaastal oli vastav näitaja 70,43%.

2015/2016 õppeaastal aktiivse õppeperioodi jooksul 65,81%.

2013/2014 õppeaastal oli kõige **madalam kohalkäimine** veebruaris 65,5%, 2014/2015 õppeaastal jaanuaris 63,15 ja **2015/2016 veebruaris 61,22%**. 2013/2015 õppeaastal oli lapsi **kohal kõige rohkem** oktoobris 70,02%, 2014/2015 õppeaastal mais 78,9% ja **2015/2016 õppeaastal samuti mais 75,93%**.

Eelmisel hindamisperioodil 2011-2013 oli keskmine laste kohalkäimine 65,08% ning 2013-2016 perioodil 65,78%, mille võrdlus näitab tõusvat trendi.

b) Õppeasutuse arengukava eesmärgid

1. Olla koolieelseks arendus- ja hoiupaigaks vaimse ja füüsilise puudega lastele.
2. Lasteaed kui erivajadusega laste igakülgse õpetamise ja arendamise koht.
3. Lasteaed kui tervist edendav asutus.

3. Sisehindamissüsteemi lühikirjeldus

- Sisehindamine, mille sisu on lapse arengu ja selle toetamiseks õppekorralduse kavandamine, analüüs ja vajadusel korrigeerimine, saab meie majas väljundi läbi raske ja/või sügava puudega laste individuaalse arenduskava (IAK), selle koostamiseks ja täitmiseks õppemetoodilise töö organiseerimise kaudu. Arvestades

iga lapse puhul eraldi hariduslikku erivajadust, toimub töö ja selle hindamine spetsiaalselt koostatud nädala (kuu) tegevus- ja päevakava alusel.

- Sisehindamisel on põhiorhk õppekasvatus – ja arendustegevuse kvaliteedil, mis tähendab lapse arengu ja selle toetamise soodustamist, sealhulgas dokumentatsiooniga seotud töökorraldust. Õppe- ja kasvatustöö protsessi aluseks on Tallinna Lasteaed Õunakese õppekava.
- Töökeskkonnaga seotud rahuloluküsitlusi personali ja lapsevanemate hulgas. Personali rahuloluküsitluse tulemusi analüüsitakse individuaalsel või meeskonna aastalõpu arenguevestlusel.
- Õppeaasta algul saab pedagoogiline personal enesehindamise juhendi, mille alusel toimub kokkuvõtete tegemine õppeaasta tööst. Õppeaasta lõpus toimuv individuaalse arenguevestluse tulemusena püstitatakse personaalsed eesmärgid järgmiseks aastaks.
- Laste arengu jälgimine toimub järjepidevalt, millest kokkuvõtted tehakse 2 korda aastas igale lapsele eraldi. Oktoobris ja aprillis toimuvad arenguevestlused lasteaia meeskonnaga ning sinna on kaasatud ka lapsevanemad. Lapse arengu täpsem jälgimine toimub õppeaasta jooksul IAK täiendamise kaudu.
- Arendustegevuse aluseks on Tallinna Lasteaed Õunake õppekava, kus on detailset lahti kirjutatud meie erilasteaia arendustegevuse eripära. Õppetegevuse korralduse aluseks on lapse individuaalne arenduskava (IAK). Õppetegevused kajastuvad detailsemalt rühma- ja spetsialistide töö- ja tegevuskavades.
- Õppeasutuse tegevuste planeerimisel ja analüüsimisel ning uute eesmärkide püstitamisel lähtutakse lasteaia põhiväärtustest, milleks on:
  - **Perekesksus** - püüame tagada professionaalse abi kodu- ja lasteaia igapäevaelu korraldamisel.
  - **Avatus** - oleme avatud erinevatele koostöövormidele ja -võimalustele laste ja personali arendamisel.
  - **Puhtus** - see on ühtne arusaam, et tervist edendava lasteaiana on see meie laste puhul, kes tihti raskeid hingamisteede haigusi põevad, preventiivne tegevus.
  - **Turvalisus** - asutus peab olema turvaline koht liikumiseks ja tegeluste läbiviimiseks. Lasteaia õueala ja ja ligipääs asutusse peab vastama turvanõuetele puudega lapse teistsaldamiseks.
  - **Eetilisus, sallivus** - inimesed on sellised nagu nad on, mitte nagu meie tahame, et nad oleksid. Kõiki inimesi koheldakse võrdselt.
  - **Ühistegevused** - jõululaadad, töötajate ja lastevanemate koolituspäevad, pidulik jõulupidu, lastega ühisväljasõidud - need kõik tugevdavad ühtsustunnet ja arendavad sotsiaalse käitumise oskusi.
  - **Lapsekeskne õpi- ja kasvukeskkond** - kui laps ei saa õppida nii nagu õpetaja õpetab, tuleb õpetajal õppida õpetama nii nagu laps õpib.

4. Sisehindamise aruande analüüsiv osa

Eestvedamine ja juhtimine

eestvedamine ja juhtimine, sealhulgas strateegiline juhtimine

Analüüs

Juhtkond pöörab suurt tähelepanu lasteaia missioonist ja visioonist lähtuvalle töötegevusele ning ühtsete väärtushinnangute kujundamisele. Missiooni, visiooni ning põhiväärtuste asjakohasust hindasime arengukava koostamisel (2013 – 2018 a.), kogu personal analüüsib meeskondlike või pro persona arenguestluste käigus oma tegevust missioonist, visioonist ning väärtustest lähtuvalt. Meie väärtusi on toetatud koolitustega: 20.10.2013

„Ergonoomilised võtted eneseabiks“ – koolitaja füsioterapeut Mari-Liis Irjas - kogu personalile, õppealajuhataja M. Ikkonen viis läbi infotunni-sisekoolituse õpetaja abidele 12.11.2013, et ühtlustada rühmade personali kasvatuspõhimõtteid; 19.01.2015 toimus sisekoolitus „Mentorluse alused ja arendustunni analüüs“, mille viisid läbi eripedagoog Gretel Õigus ja õpetaja Ene Männik.

2013-2014 õppeaastal arendasime õppekavas kommunikatsiooniraamatute sisse viimist lastega suhtlemisel. Samuti toimub pidev lapse arengu hindamise, analüüsi ja sellega seotud õppekava arendustegevus (rühmareglid on viidud kooskõlla väärtustega). Lastevanematele on tutvustatud põhiväärtusi lastevanemate koosolekutel, kodulehel. Õpetajate Lehes on avaldatud meie spetsialistide poolt koostatud mahukas artikkel „Lapse kasvatamine algab enesekasvatamisest“ 18.02.2011.a

Lasteaial on välja töötatud lasteaeda tutvustav Power Pointi esitlus eesti, vene ja inglise keeles. Lisaks on avaldanud Õpetajate Leht Õunakese lasteaeda tutvustava artikli „[Maailm meelte kaudu](#)” 18.10.2013. a

Rahulolu lasteaia juhtimisega on töötajate hinnangul olnud positiivne. 2015/2016 õppeaastal läbi viidud personali rahulolu uuringust selgus, et:

- 95,2% leidis, et asutus on hästi juhitud;
- 71,4% kinnitasid, et neile antakse oma töökohta piisavalt tagasisidet;
- 95,2% vastanutest leidsid, et neil on võimalik kaasa rääkida oluliste otsuste tegemisel.

Lasteaia direktor on osalenud erinevatel eripedagoogilistel, juhtimisalastel ning nõustamiskoolitustel.

Juhtkonna eestvedamisel on personalile korraldatud meeskonnatöö- ja temaatilisi koolitusi, tutvustatud on paremaid töökogemusi majasiseselt (kolleegi õppetegevuse vaatlused) ning väljaspool maja (Kadaka Põhikooli, Kannikese Lasteaia, Hilariuse Kooli, Tondi Põhikooli külastus) on tutvutud teiste lasteaedade töökogemustega. 15.12.2014 meeskonnatöö - töö meeskonnas, koolitaja Tuuli Vellama. 15.10.2015 meeskonnatöö - väärtustest lähtuvalt, koolitaja Tuuli Vellama. 15.12.2015 enesekehtestamine, koolitaja Inno Joonas.

Sisekoolitused 2015/2016: 11.09.2015 Lapse seksuaalne areng ja seksuaalkasvatus -

õpetaja Maila Eding; 3.02.2016 Ergonoomilised võtted - liikumisõpetaja Sirje Salong ja kehakultuuriinstruktor Brigit Arumetsa; 6.04.2016 - Koolituskokkuvõtted: Vesiroosi konverents, "Autism" - õpetajad Merje Salu, Sirje Mäger.

Lasteaia juhtkonna eestvedamisel osales lasteaed Erasmus+ projektis, mille raames viibis üliõpilane Sloveeniast praktilisel perioodil 03.04-10.06.2015 jooksul. Praktika toimus liitpuuetega laste rühmas Tuviõunake, kus juhendajaks oli rühmaõpetaja C. Kallas, kes oskas praktikandiga suhelda inglise keeles. Praktika eesmärgiks oli tutvuda pervasiivsete arenguhäiretega lastele tugispetsialistide ja rühmaõpetajate poolt pakutavate õppe- ja kasvatustööga, sinna lisaks ka erinevate alternatiivkommunikatsiooni vahendite kasutamise ja teadmiste ja kogemuste vahetamine erivajadustega laste haridussüsteemist Eestis ja Sloveenias.

Lasteaia juhtkond panustab ka heategevusse: lasteaiaõpetajad on igal aastal osalenud Kanutiaia Noortemajas toimival „Perepäeva“ üritusel ning 2014. a detsembris osales üritusel lasteaia direktor.

Ühtsete tegutsemispõhimõtete aluseks on väljatöötatud ja vajadusel uuendatud eeskirjad ja korrad: „Arengekava 2013-2018“, „Õppekava“, „Personalipoliitika“, „Pedagoogide konkursi läbiviimise kord“, „Töötasujuhend“, „Personali arendamise ja koolituse kord“, „Tunnustus ja motivatsioonisüsteem“, „Lasteaia kodukord“, „Vanemate poolt kaetava osa (kohatasu vähendamise taotlemise kord)“, „Hädaolukorra lahendamise plaan“, „Asutuse kriisimeeskonna kinnitamine“, „Võlgade sissenõudmise kord“, „Asjaajamiskord“, „Hankekord“, „Varude arvestamise kord“, „Uue dokumentide loetelu kinnitamine“, „Tuleohutuse tagamine“, „Töötervishoiu- ja tööohutusalase sissejuhatava, esma- ja täiendjuhendamise, väljaõppe ning töötaja tööle lubamise register“, Kaebuse vastuvõtmise ja lahendamise blankett, „Assistendi tööülesannete kirjeldus“.

2015/2016 õppeaastal on koostöös arendusgrupiga õppealajuhataja juhtimisel välja töötatud ja kinnitatud järgmised dokumendid:

- Lapse arengu uurimine liitpuuetega laste rühmas 1
- Lapse arengu uurimine liitpuuetega laste rühmas 2
- Lapse arengu hindamine arendusrühmades
- Lapse arengu hindamine liitpuuetega laste rühmas 1
- Lapse arengu hindamine liitpuuetega laste rühmas 2
- Lapse mängu jälgimise kaart
- Individuaalse arenduskava (IAK) kinnitamine

Juhtkonna eestvedamisel jäädvustatakse lasteaia ajalugu: kroonikaraamatud 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 on korrastamisel, praegu on õppeaastal toimunud lasteaia elu sündmustest ning lastega seotud ühisüritustest tehtud fotod ja videosalvestused lastega läbiviidud arendus- ja õpitegelustest säilitatud välisele kõvakettale.

Töötatakse kriteeriumitega võtmetulemuste mõõtmiseks ja ülevaatamiseks.

Juhtkonna eestvedamisel on töötatud välja lasteaia „Arengekava 2013-2018“ aastaks ning

koostatud arengukava juurde tegevuskava aastateks 2013-2016. Arengukava on koostatud meeskonnatööna, aruteludes on osalenud lasteaia personal ning hoolekogu. Arengukava on aluseks õppeaasta tegevuskava koostamisel. Arengukava ning õppeaasta tegevuskava struktuur on ühtlustatud sisehindamiskriteeriumitega.

Juhtkonna eestvedamisel alustasime prooviperioodi alates 1.oktoober 2014 e-lasteaia programmiga, mis lihtsustab sisehindamise läbiviimist: läbiviidud tegevused märgitakse kohe e-päevikusse ning õppeaasta lõpul tehakse mäрге parendusvajaduse kohta. Õppeaasta tegevused, laste kohalviibimine ja/või osalemine tegelustes, tööplaanid (tegevuskava põhiselt) on jälgitavad kõikides valdkondades elektroonselt. Ka lapsevanemal on sellisel viisil võimalus olla kursis lasteaia tegevustega. Õppeaasta tegevuskava kinnitatakse direktori käskkirjaga õppeaasta algul. Täielikult toimus e-keskkonda elasteaed.eu üleminek 1.september 2015.

Juhtkonna eestvedamisel on uuendamisel ja parendamisel "Sisehindamise läbiviimise kord". Sisehindamine hõlmab lasteaia kõiki tegevusvaldkondi.

Juhtkonna eestvedamisel on töösse rakendunud tabelid erinevate sisehindamise andmete kogumiseks: ürituste statistika (laste IAK (5.11.2015 nr 34) täitmise protsess ja analüüs, õpetajate ja tugispetsialistide tegevused, esinemised, praktika juhendamine jne), koolitused, tabelid eelarve ja lasteaiakoha kasutamise jälgimiseks (päevatabelid).

Juhtkonna eestvedamisel on paranenud informatsiooni edastamise võimalused IT-vahendite abil: kõikidesse rühmadesse ning tugispetsialistidele (logopeedid, eripedagoogid, füsioterapeut, liikumisõpetaja, arst) on muretsatud arvutid, uuendatud on koduleht.

Tallinna Lasteaed Õunake on koolieelne hoiu- ja õppekasvatusasutus raske või sügava vaimse ja/või füüsilise puudega lastele. Lapsi komplekteeritakse meie asutusse Tallinna ja Harjumaa nõustamiskomisjoni kaudu. Komplekteerimisel lähtume järjekorrast, linna vajadusest ning laste arenguks vajalikest tingimustest. Lasterühmad on aastaringselt 100% ulatuses komplekteeritud. Lastel on võimalus kasutada osaajalist kohta. Arendusrühmade (2) nimekirjas on lapsi kuni 7, liitpuudega laste rühmades (5) kuni 4. 2016. aastal avatud uues, 9. rühmas pervasiivsete arenguhäiretega lastele on kohti 4. Lasteaeda külastab täna 44 last. Analüüsimise koha kasutamise intensiivsust läbi e-lasteaed.eu keskkonna, kus õpetajal on võimalik jälgida laste keskmist kohalkäimist.

Uute lastevanematele korraldame nn „lahtiste uste“ päeva, kus anname ülevaate lasteaia kodukorrast, õppekavast, laste kohanemisest, tutvustame õpetajaid ning tutvume rühmaruumidega.

Tugevused

- Lasteaia juhtkond on asutuse juhtimisel lähtunud pideva õppimise ja täiendamise põhimõttest. Juhtkond on eestvedaja lasteaia missiooni, visiooni ning põhiväärtuste väljatöötamisel, rakendamisel ja edasiarendamisel ning kaasanud sellesse protsessi lasteaia personali ning lapsevanemad. Kokkulepitud missioon, visioon ning

väärtushinnangud on aluseks lasteaiaelu arendamisel ning uute eesmärkide seadmisel.

- Õunakese kui erilasteaia juhtkond on aktiivne eestvedaja professionaalse arenduse põhimõtte järgijana – oma kogemuste jagamine kolleegidega asutuses ja linnas ning aktiivne osalemine tulevaste erispetsialistide ettevalmistamisel.
- Logopeed-eripedagoogina olen alati osalenud ka professionaalse spetsialisti koolitustes (töötan alates 2012. A Tallinna õppenõustamiskeskuses logopeed-eripedagoog nõustajana). Koolitajana olen jaganud kolleegidele koolis ja lasteaias oma kogemusi arengulise erivajaduse märkamist ja erimetoodikate kasutamisest (viimne täienduskoolituste sari, kus osalesin koolitajana, toimus Õpetajate Majas mais 2015.a).
- Lasteaia juhtkond on orienteeritud koostööle, mis on tulemuslik ja sihipärane ning personali ja lastevanemate poolt hinnatud. Huvigrupid on kaasatud juhtimisse regulaarsete vestluste (iga päev külastab lasteaeda keskmiselt 27,5 last) ning läbiviidud rahuloluküsitluste kaudu, mille tulemused on aastate lõikes olnud positiivse trendiga. Huvigruppide ootusi ning parendusettepanekuid on edaspidises parendustöös arvestatud.
- Lasteaia juhtkond on eeskujuks õppimises ning innustab õppima kogu personali.
- Juhtkonna eestvedamisel on välja töötatud, rakendatud ja vajadusel uuendatud erinevaid lasteaia elu reguleerivaid kordasid, paranenud on informatsiooni edastamine huvigruppidele.
- Lasteaia personal on kaasatud arendustegevusse läbi hästi toimivate meeskondade koostöö õppekava-, õuesõppe-, terviseedenduse arendamisel laste arendustegelusi koordineeriva arendusgrupi kaudu.
- Juhtkonna eestvedamisel, huvigruppidega koostöös on koostatud lasteaia arengukava 2013 - 2018, mis on õppeaasta tegevuskava koostamise aluseks. Arengukava tegevuskava täitmise jälgimine on järjepidev.
- Juhtkonna eestvedamisel toimub regulaarne sisehindamine, mille käigus analüüsime asutuse töö tulemuslikkust erinevates valdkondades, hindame eesmärkide täitumist ning kavandame edaspidist tegevust.

Parendusvaldkonnad

- Jätkuvalt olla professionaalse koostöö eestvedaja.
- Olla eestvedaja IKT alaste uuenduste läbiviimisel (e-päevikute kasutuselevõtmine, kodulehele rahulolu uuringute moodulite koostamine, e-õppevara koostamine, sisehindamiseks tulemusnäitajate tabelite koostamine).
- Eeskirjade ja kordade ülevaatamine ja vajadusel uuendamine.

Personalijuhtimine

personalijuhtimine, sealhulgas personalivajaduse hindamine, personali värbamine, kaasamine, toetamine, arendamine, hindamine ja motiveerimine ning personaliga seotud tulemused, sealhulgas personali saavutused, täienduskoolitus, rahulolu, personaliga seotud statistika

Analüüs

Personali planeerimise ja värbamise aluseks on „Personalipoliitika“ ning „Pedagoogide konkursi kord“, mis on koostatud lähtudes asutuse missioonist ning väärtustest lähtuvalt.

Laste ja õpetajate/abistavate töötajate ametikohtade suhtarv on praegu 1:1 le, see tähendab, et iga töötaja kohta tuleb üks laps, kellele ta vajadusel saab tugiisikuks olla.

Personali liikumise põhjused on analüüsitud. Järjepidevalt oleme prognoosinud personalivajadust, millest lähtuvalt on optimeeritud koosseise ning ostetud sisse erinevaid teenuseid: näiteks, pesupesemisteenus, remonttööde teenus, alates 28.07.2015 toitlustusteenuse kasutuselevõtmine.

Personali värbamisel ja valikuprotsessi eesmärgiks on arendada töötajatega pikaajalised, usalduslikud ning hästi toimivad töösuhted. Personali valikul hindame kandidaadi sobivust antud tööle, väärtushinnanguid, isiksuse omadusi seoses pinge taluvusega, positiivsust, arenemissoovi, töökogemust erivajadustega- ja tavalastega, vastavust kvalifikatsiooninõuetele (pedagoogid, tugispetsialistid). Tööd pakume kandidaadile, kes kõige paremini sobib spetsialistina tööle konkreetsesse meeskonda/ valdkonda.

Lasteaia pikaajaline koostöö Tartu ja Tallinna Ülikooliga, tervisekõrgkoolidega, seminaridega toetab personali uuendamise ning kogemuste vahetamise ja uute ideede rakendamise protsessi. Tihti on praktikantide seast kollektiivi lisandunud uusi noori õpetajaid, erispetsialiste, mis on taganud kvalifitseeritud personali olemasolu.

Pedagoogilise personali vanuseline koosseis:

	21-30 a.	31-40 a.	41-50 a.	51-60 a.	61-70 a.	Al. 71 a.
2013/2014	6	3	5	5	6	
2014/2015	5	3	4	5	7	
2015/2016	6	3	4	2	8	1

Keskmine vanus:

2013/2014 õppeaastal 25 pedagoogi kohta 44,4 aastat.

2014/2015 õppeaastal 24 pedagoogi kohta 46,4 aastat.

2015/2016 õppeaastal 24 pedagoogi kohta 48 aastat.

Personal on kaasatud otsustusprotsessi läbi infotundide (iga lõppeva kuu viimasel kolmapäeval), vajadusel kutsutakse kokku koosolek mittepädagoogilisele personalile.

Lasteaed tegeleb aktiivselt personali arengu toetamisega. Eesmärgiks on tagada personali igakülgne areng.

Üheks töötajate arengu toetajaks on arenguvestlused, mis on toimunud üks kord aastas kogu personaliga (vastavalt vajadusele, kas meeskondlikud või individuaalsed arenguvestlused). Arenguvestluste käigus selgitame välja töötajate sobivus antud rühma meeskonda, individuaalsed koolitusvajadused ning võimalusel arvestame töötajate soovidega. Koolitustelt saadud teadmistest annavad õpetajad tagasisidet kolleegidele pedagoogilise nõukogu koosolekutel või infotundides. Õppeaasta lõpus analüüsib eneseanalüüsis iga pedagoog koolitustel omandatud ja rakendamist.

Koolitusplaani koostame lähtuvalt lasteaia prioriteetidest, väärtustest, eripärast, pedagoogide kvalifikatsiooninõuetest ning eelmise perioodi analüüsides tulenevatelt. Olulisemad koolitusteemad on välja toodud lasteaia arengukavas. Õppeaasta koolitusplaan on fikseeritud õppeaasta tegevuskavas. Oluliseks peame pedagoogide iseseisvat enesetäiendamist ning ühiskoolitusi. Ühtsete tegutsemispõhimõtete tagamiseks on viidud läbi õpetaja abide pedagoogilisi koolitusi.

Personali osalemine erinevatel koolitustel:

Õpetaja abidele on vahendatud teavet meeskonnatööst, avatud suhtlemisest, mängu tähtsusest. Suurt tähelepanu oleme pööranud lapsekesksusele – mängulise õppe kaudu. Õpetajad on läbinud erinevaid mänguteemalisi koolitusi, näiteks 6.11.2013 Mänguline õpetus ja loov õpetaja. 10.11.2015 Huvitavaid ja mängulisi võimalusi laste arendamisel. Õpetajad on läbinud mitmeid õuesõppealaseid koolitusi näiteks, „Õuesõppe koolitus“, „osaletud on õuesõppepäeval Pääsküla rabas.

Teadmisi tervisest ja turvalisusest on antud läbi esmaabikoolituste, terviseedendaja, õpetaja Maila Eding läbis terviseprojektide koostamise koolituse: „Liikuda on tore“ ning „Tühi kott ei seisa püsti“. Personali terviseteadlikkuse tõstmiseks toimus 26.09.2013 töötajate enesehindamine läbi isikliku tervise erinevates valdkondades ja lasteaia arsti poolt viidi läbi tervisepäev töötajatele. 3.02.2016 visiidi füsioterapeudid ja lasteaia terviseedendaja Maila läbi töötajatele mõeldud sisekoolituse, teemal „**Ergonoomilised võtted ja tervisejoogid**“. 14.04.2016 toimus veel ka **töötajatele mõeldud tervisepäev**, kus mõõdeti ja kaaluti ning arst andis soovitusi, kuidas oma tervist hoida või parandada.

Loovusalaseid teadmisi täiendavad koolitused: 25.09.2013 „Aabitsa kukk - guashi 4 graafilist tehnikat lasteaia õpetajale“, 6.11.2013 „Mänguline õpetus ja loov õpetaja“, 15.04.2014 „Integreeritud tegevused tasandusrühmas“, 17.11.2014 „Kuidas motiveerida erivajadusega last?“, 26.09.2014 „Probleemis on võimalus - probleemilahenduskaartide meetod“.

Õpetajad on läbinud eripedagoogika alaseid koolitusi nt: „Eriõpet puudutavad muudatused õigusaktides“, „Eelkooliealine laps ja tema kõne“, „Kõnehäired ja nende hindamine neuropsühholoogias“, „Aspergeri sündroomiga laps lasteaias ja koolis“, „Mida võiks logopeed teada hambumusest“, „Käitumisraskustega koolieelikute sotsiaalsete oskuste arendamise võimalused“, „Kõnehäired ja nende hindamine neuropsühholoogias“. „Kuidas toetada autismispektri häirega lapsi ja täiskasvanuid“. „Eripedagoogi nõuandeid arenguliste erivajadustega lapsega tegelevale õpetajale“. „4. Eesti - Hollandi autismialane sümposium "Ole arusaadav!". „Autistlik laps lasteaias“. „Käitumisraskustega lapse vanemaga suhtlemine“.

IT alased koolitused: 5.12.2013 Innovatsioonitehnoloogia kasutamine nägemispuudega laste korrigeerimistöö. 05.02.2014 Suhtlustahvlid - koostamine ja kasutamine (kõik õpetajad). 22.04.2014 Veebitekstide vormistamise ABC. 15.11.2014 eLasteaed.eu konverents. 21.08.2015 Infosüsteemi eLasteaed.eu baaskoolitus. 8.12.2015 Digialgus: Loovuse toetamine tehnoloogia abil.

Personalele on korraldatud järgmised koolitused:

03.01.2013 Kuidas käituda äkkrünnaku olukorras?
12.09.2013 Tuletõrjeõppus
20.10.2013 Ergonoomilised töövõtted
20.11.2013 Ennasthävitav käitumine ja sellega toimetulek
24.01.2014 Tunnetustoa kasutamise põhimõtted
12.03.2014 Mõistatuslik kehakeel
15.12.2014 Meeskonnatöö - töö meeskonnas
22.01.2015 Kokkuvõtte 4 sümposiumist „Ole arusaadav“
13.10.2015 Evakuatsiooniõppus
27.10.2015 Esmaabikoolitus
29.10.2015 Meeskonnakoolitus, Tuuli Vellamaa
19.12.2015 Kehtestav käitumine
3.02.2016 Ergonoomilised võtted ja tervisejoogid
6.04.2016 Vesiroosi õpetajate konverentsi kokkuvõtte Merje ja Sirje M, Merje "Autism"
14.04.2016 Töötajate tervisepäev
13.05.2016 „Õpetades õpime“ eesti keele õpetamise kogemused

2013-14 õppeaastal käis **täiendkoolitustel** väljas pool maja 12 pedagoogi, 2014-15 õppeaastal 13 pedagoogi. 2015-16 aastal käis väljaspool maja tööalasel täienduskoolitusel 26st pedagoogilisest personalist 10 inimest, 168,5 tundi - iga üks keskmiselt 16,85 tundi.

Täiendkoolitusi pakkusid: Tartu Ülikool, Tallinna Õpetajate Maja, Ida - Virumaa laste ja noorte vaimse tervise keskus, Tervise Arengu Instituut, Tallinna Linna Logopeedide Ühing, Davis Learning Foundation, Tartu Tervishoiu Kõrgkool, Johannes Käisi Selts, Lasteaed.eu, Koolituskeskus Vilko MTÜ, Eesti Rahvapärимuse Kool, RCO "ST.Petersburg Lyre", Kunstistuudio Vunder, MTÜ Lastekaitse Liit, Tallinna Haridusamet, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, Tallinna Ülikool Pedagoogiline Seminar – täpne ülevaade koolitustest on lasteaia võrguserveris ja EHIS-e süsteemis.

Pedagoogid on esinenud koolitajatena ettekannetega konverentsidel, seminaridel jne kolleegidele väljaspool lasteaeda : K. Kakkori 2013. a loeng Tallinna Pedagoogilise seminari üliõpilastele, „Kõnehäiretega laps lasteaias“ 2014. a loeng Tallinna Ülikooli praktikantidele teemal; „Erivajadustega lapse märkamine koolieelses eas“ ning „Milline peaks olema kooliastuja kõne“ logopeed M. Ikkoneni 04.02.2014 LA Vesiroosi konverentsil „Õpetajalt õpetajale“. 05.03.2015 esines 1 õpetaja „Kõnetute laste kommunikatsioon“ seminaril Tallinna Kannikese lasteaias.

Pedagoogid osalevad ka iga aastasel Mustamäe TEL lasteaedade mälumängus.

„Avatud uste“ päeva raames on külastatud Kadaka põhikooli ja Päevakeskust Kāo ja Tallinna Lasteaias Vesiroos 2013. a, 29.01.2016 Pärnu lasteaias Mai. Direktor tutvus 2013. a Viljandi lasteaedadega, 2014. aastal Tartu lasteaedadega, 2015. a Hiiumaa lasteaedadega.

2013-14 õppeaasta vältel toimus Tallinna Ülikooli, Tallinna Ülikooli Pedagoogilise Seminari ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli praktikantide juhendamine. Kokku 14 üliõpilast. Õpetajad osalesid aktiivselt ka aineseksioonide töös: muusikaõpetaja ja liikumisõpetaja

lahtised tunnid üliõpilastele ning nende analüüs (09.12.2013, 06.01.2014, 29.01.2014).

2014-15 õppeaasta jooksul juhendasid õpetajad ja tugispetsialistid 16 praktikanti.

2015-16 õppeaasta vältel toimus Tallinna Ülikooli, Tallinna Ülikooli Pedagoogilise Seminari, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli ja Kuressaare Ametikooli **praktikantide juhendamine**. Kokku 18 üliõpilast. Õppeaasta jooksul kevadperioodil juhendati ühes rühmas ka vabatahtlikku.

2013/2014 õppeaastal oli praktikal 14 üliõpilast, 2014/2015 õppeaastal 16 üliõpilast ning 2015/2016 õppeaasta esimesel poolel on praktikal 3 üliõpilast.

Õppeaasta jooksul toimub ka **noorte õpetajate juhendamine**. 2015/16 alguses määrati 2 mentorile juhendatavateks 3 uut õpetajat, aprillis 2016 4 uut õpetajat, uued õpetajad käisid vaatlemas mentorite tunde ja vastupidi, mille käigus koostati ka tunnikavad ning tagasisidelehed. **16.03.2016 toimus ka esimene mentorite ja uute õpetajate vaheline ümarlaud**, kus osales ka õppealajuhataja. Arutleti töös tekkinud põhiprobleeme ning kuidas neid lahendada, valmis plakat koos probleemide ja lahendustega. **20.04.2016 toimus teine ümarlaud**, mille käigus arutleti vaadeldud tunde ning jagati ümarlauas oma mõtteid ja saadud teadmisi

Personal:

2014-15 õppivaid õpetajaid 3, kellest käesoleval õppeaastal lõpetas Tallinna Ülikooli eripedagoogika osakonnas magistriõpinguid 2 õpetajat. 1 õpetaja jätkab magistriõpinguid. 2015-16 2 õpetajat jätkab Tallinna Ülikoolis sotsiaaltöö ja 1 õpetaja eripedagoog-nõustaja erialal magistriõpinguid.

Arenguestlused: kevadel toimusid personali individuaalsed meeskondlikud vestlused, kuhu olid õppeaasta jooksul liitunud uued liikmed. Vestlused toimusid 25 pedagoogi, 1 assistendi ja 3 meeskonnaga (Suviõunake, Tuviõunake ja Martsipanõunake), 10 mittepädagoogilise personaliga.

Juhtkond panustab meeskonnatöö arendamisse läbi toetava, motiveeriva ning tunnustava õhkkonna. Koostöös personaliga töötasime 2010. aastal välja lasteaia „Motivatsiooni- ja tunnustussüsteemi“, mis toetab lasteaia arengut ning milles pööratakse tähelepanu kõikide töötajate saavutustele. Personali tunnustame nii materiaalse, kui ka mittemateriaalse vahenditega (sõnaline tunnustamine, tänukirjaga tunnustamine, heade ideede esiletõstmine koosolekutel, koolitusel osalemisega, esitamisega piirkondlikule, ülelinnalsele tunnustuskonkursile, antakse täiendavaid ja suuremat vastutust nõudvaid tööülesandeid). Välja on töötamisel statuudid: aasta meeskonnad, aasta kolleeg (pedagoog), aasta kolleeg (teenindava personali liige), aasta idee, aasta sõber.

Mustamäe linnaosale on lasteaed esitanud töötajaid tunnustamiseks igal aastal: 2013.a muusikaõpetaja E. Laul; 2014.a õpetaja Tiina Keek, Mustamäe tubli lasteaia töötaja Signe Lattik (kokk), 2015. a õpetaja J. Rannala.

2013. a veebruaris pälvis Tallinna linna tunnustuse ja aunimetuse „Aasta terviseedendaja“ õpetaja Maila Eding.

Juhtkond tegeleb järjepidevalt töökeskkonna turvalisemaks ja tervislikumaks muutmisega. Lasteaias on olemas töökeskkonnavolinik ja töökeskkonnaspetsialist, välja töötatud on riskide ennetamise juhend, hinnatud on töökeskkonna riskid, koostatud on tööohutusalaane dokumentatsioon, ohutusjuhendid, hädaolukorra plaanid. Tagatud on töötajate ohutus-, töötervishoiu ning tuleohutusalaane juhendamine. Määratud on esmaabi eest vastutaja (arst). 2015.a omistati lasteaiale Tallinna Haridusameti poolt tiitel "Parima toitlustajaga lasteaed" (I koht).

Tugevused

- Õnnestunud on valikud erivajadustega laste arendamiseks sobiva personali osas;
- Asutuse juhtkond lähtub personalitöö valdkonnas kokkulepitud lasteaia missioonist, visioonist ning põhiväärtustest.
- Personalitööd reguleerivad personalitöö eeskirjad ja korrad. Lasteaia „Personalipoliitika“ kirjeldab personalitööga seotud üldisi põhimõtteid (personali planeerimine, värbamine, valik, koolitus, töö tasustamine jne).
- Järjekindlalt on hinnatud personalivajadust, personali värbamisel on lähtutud asutuse eripärast, kandidaadi vastavusest kvalifikatsiooninõuetele. Analüüsist lähtuvalt on koosseise optimeeritud.
- Juhtkond toetab personali arengut: koostatud on koolitusplaanid asutuse prioriteetidest, eripärast, pedagoogide kvalifikatsiooninõuetest ja õppeaasta põhieesmärkidest lähtuvalt. Kogu personaliga toimuvad arenguevestlused (meeskondlikud). Arenguevestluse käigus annavad töötajad ülevaate missiooni, visiooni ning põhiväärtuste järgimisest oma töös.
- Personal on kaasatud otsustusprotsessidesse ning orienteeritud meeskonnatööle läbi vastavalt vajadusele kokkukutsutud arendusgruppide. Ühtse meeskonnatunde süvendamiseks on korraldatud ühiskoolitusi ning ühisüritusi personalile.
- Personali rahulolu on süsteemselt uuritud igaaastaste ankeetküsitluste ja arenguevestluste kaudu, parendusettepanekud on edasise töö aluseks.
- Tööülesandeid jaotades on võetud arvesse töötajate võimeid, tagatud on võrdse kohtlemise printsiip, toetatakse igati koostööd õpetajate ja muu personali vahel, koostöö huvigruppidega on järjepidev, lasteaia erinevad töötajad töötavad üksteist toetavalt.
- Olen hoidnud olemasoleva meeskonna koos ja suutnud säilitada õpetajatele ja tugispetsialistidele vastavate (koolieelsete lasteasutuste miinimumkoosseis) koormustega ametikohad.
- Mentorlussüsteem on rakendunud noorte ja uute õpetajate juhendamiseks. Kogenud õpetajad osalevad mentorkoolitustel.

Parendusvaldkonnad

- Õpetajate professionaalse arengu toetamine läbi koolituste, parima praktika tutvustamise kaudu - tihedam õpitubade toimumine.
- Personali IT arengu toetamine läbi koolituste ja individuaalse juhendamise.

- Tööülesannete kirjelduste ülevaatamine ja uuendamine.
- Rahuloluküsimustike edasiarendamine.
- Uue töötaja adapteerimise korra ülevaatamine ja uuendamine.

Koostöö huvigruppidega

koostöö huvigruppidega, sealhulgas koostöö kavandamine, huvigruppide kaasamine, huvigruppidega koostöö hindamine ning huvigruppidega seotud tulemused, sealhulgas hoolekogu (nõukogu), lastevanemate ja teiste huvigruppide aktiivsus, avalikkussuhted, kaasatus otsustamisse, tagasiside ja rahulolu

Analüüs

Lasteaia koostöösuhted lähtuvad lasteaia väärtustest ning baseeruvad pikaajalistel traditsioonidel. Koostöö huvigruppidega on kavandatud lasteaia arengukavas, mille täitmine toimub tegevuskavade kaudu, mis koostatakse üheks õppeaastaks.

Lasteaia juhtkonda ja lasteaeda tervikuna iseloomustavad sõnad avatus ning koostöö. Juhtkond on eestvedajaks lasteaia hea maine kujundamisel: oleme töötajaid motiveerinud suhtlema avalikkusega, vahetama töökogemusi kolleegidega teistest lasteasutustest, innustanud neid osalema ise ja lastega piirkondlikel ja ülelinnaliste üritustel, juhendama praktikaid ning osalema erinevates koostöövormides huvigruppidega, mistõttu on lasteaial hea maine nii vabariiklikul, linna ja linnaosa tasandil.

Hoolekogu töö toetab lasteaia arengut. Koostöö kavandatakse õppeaasta esimesel hoolekogu koosolekul, koosolekud toimuvad kord kvartalis, vajadusel tihedamini. Hoolekogu on aidanud koostada lasteaia elu reguleerivaid dokumente (nt arengukava, õppekava, „Kodukord“, „Võlgade sissenõudmise kord“ jne), olnud eestvedaja jõulupeo ja jõululaada organiseerimisel. Lastevanematele on hoolekogu koosolekute otsused kättesaadavad EKIS infosüsteemi kaudu.

Lasteaed on praktikabaasiks Tallinna Ülikoolile, Tallinna Ülikooli Pedagoogilisele Seminarile, Tartu Ülikoolile (logopeedid, eripedagoogid, füsioterapeudid), Tartu ja Tallinna Tervisekõrgkoolidele. Praktikal on viibinud ka tudeng Sloveeniast. 2013/2014 õa oli praktikal 14, 2014/2015 õa 16, neist 2 on peale lõpetamist lasteaeda tööle asunud.

Koostöö lastevanematega toimub igapäevaste vestluste, arenguvestluste, rühma koosolekut, ühisürituste (nii rühma kui lasteaia tasandil), rahuloluküsitluste ning ka koolituste kaudu. Lastevanemate soovid rühma tasandil selgitatakse välja õppeaasta esimesel lastevanemate koosolekul ja neid arvestatakse rühma tegevuskava kavandamisel. Lastevanematega viiakse igal õppeaastal läbi rahuloluuuringud, mille tulemusi arvestatakse edasises parentustöös.

Näiteks **2015-16 soolaravi rahulolu küsitlusest** selgus, et 92,9% vastanud vanematest hindab soolaravi mõju lapse tervisele heaks või lausa suurepäraseks; soolakambris käiku pidasid lapse jaoks turvaliseks 71,4% vastanutest, kommentaaridena lisati, et lapsele meeldib seal käia ning ruum on mugav ja turvaline; 100% vastanutest soovivad soolaravi korrata.

Lapsevanemad on kaasatud meeskonnatöösse läbi arenguvestluste. Õpetajad koostavad

koostöös lastevanematega iga õppeaasta alguses igale lapsele individuaalse arenduskava (IAK), mis allkirjastatakse ja vajadusel üle vaadatakse.

Lastevanematele ja lastele korraldame mitmeid ühisüritusi: igaaastased jõululaadad, vanemad osalevad matkadel ja väljasõitudel, igal aastal toimuvad isade- ja emadepäeva peod, jõulupeod, kõik rühmad esitavad vanematele pedagoogide ja tugispetsialistide ning õpetajate abidega etteaste, vanemate soovil toimuvad lahtiste uste päevade raames avatud õppetegevused, traditsiooniks on saanud südamenädala arsti ja terviseedendaja poolt organiseeritud tervisepäev töötajatele ja lastele. Traditsiooniks on saanud kevadine õueala koristuspäev „Taljud Õunakeses“. Lastevanematele on toimunud mitmeid loenguid 2013. a ja 2014. a koolitused teemal: „Füsioterapeut lasteaias“, „Muusikateraapia lasteaias“, „Eripedagoogiline töö lasteaias“. Läbiviijateks on olnud meie asutuse spetsialistid.

Lasteaial on koostöösuhed teiste lasteaedade ja koolidega: lasteaialapsed Kikase lasteaiast külastavad igal sügisel, mil Õunakesel on sünnipäev, meie lasteaeda, kus toimub kontsert ja ühistegevused. Õpetajad külastavad (eri)koole lahtiste uste päevadel ning samuti on traditsioon kooliminevate lastega perepäev korraldada. Koolidelt saame järjepidevalt tagasisidet oma vilistlaste käekõigu kohta ja õpetajate ning lastevanemate eestvedamisel tulevad meie endised lapsed koos vanematega ka meile külla. Kevadeti, enne koolinõustamiste algust, toimub ümarlaud koostöös Tallinna Tondi Põhikooli ja Tallinna õppenõustamiskeskuse spetsialistidega, et selgitada vastastikku lasteaia ja kooli ootusi 1. klassi õpilastele. Arutatakse ka koolivalmiduskaartidel olevat infot nii lasteaiaõpetaja kui kooliõpetaja seisukohast. Koostöö tulemusena külastavad lapsevanemad erinevate koolide lahtiste uste päevi, et paremini tutvuda kooli üleminekuga seotud temaatikat ning vastupidi, eriõpetajad külastavad ka lasteaeda, et tutvuda koolieelikute õppekasvatustöö- ning arendustegevusega.

Lasteaia töötajate avaldatud artikleid ning lasteaiaelu kajastavad artiklid on ilmunud ka Õpetajate Lehes ja Haridusameti Aastaraamatus. 2013-2015 aastatel ilmunud artiklid:

18.10.2013	<u>Maailm meelte kaudu</u>	Tiina Vapper, Õpetajate Lehe veebiversioon
19.12.2014	<u>Võib-olla neile lastele muidu jõuluvana ei tulekski</u>	Meeli Parijõgi, Õpetajate Lehe veebiversioon
02.06.2015	<u>2014/15. õppeaasta pidulik lõpetamine Lillepaviljonis</u> (28.05)	Tallinna Linna koduleht

Kõikide ilmunud artiklitega on võimalik tutvuda meie kodulehel: [Avaldatud artiklid](#).

Meeldiv koostöö toimub Mustamäe Linnaosa Valitsusega, kes alati meiepoolsetele pöördumistele lahkelt reageerib. Võimalusel osaleme kohaliku omavalitsuse poolt korraldatud lasteaedade terviseedenduslikel üritustel. Hea koostöö on Kannikese, Nurmenuku, Vesiroosi, Tähekese, Sõbrakese lasteaiaaga - lapsed käivad vaatamas sõprade õpitud etendusi, õpetajad on külastanud asutuste lahtiste uste päevi jne.

Koostöös Tallinna Haridusametiga toimusid 2015/2016 õppeaastal tugispetsialistide poolt täidetava dokumentatsiooni läbi vaatamine vastava dokumentatsiooni ühtlustamise eesmärgil Tallinna linnas.

Lasteaeda külastavad kolleegid ja ametnikud nii kodu kui ka välismaalt. Näiteks viibisid meil 10.11.2014 külalised Peterburist.

Lastevanematega toimub intensiivne infovahetus erinevate infokanalite kaudu: veebileht, e-post, rühmade listid. 2013. a sügisel uuendasime lasteaia kodulehte ning see on nüüd toimiv, asja- ja ajakohane ning informatiivne nii lastevanemate kui teiste huvigruppide jaoks. Kodulehel on kajastatud lasteaiaelu uudised, teave töökorralduse kohta, õppekasvatustöö ülevaade, õppekava, ürituste plaan, kodukord lastevanematele, avalduste blanketid, jne. Informatsiooni uuendame järjepidevalt. Kodulehega saab tutvuda: www.tallinn.ee/ounake.ee

2015/2016 õa suurprojektiks osutus esmakordselt aktiivnädala korraldamine, mille eesmärgiks oli suurendada lastevanemate aktiivsust ja teadlikkust lasteaias toimuva kohta. Selle raames said vanemad tulla avatud tunde vaatama. Eelneval kokkuleppel oli rühmaõpetajatel ja tugispetsialistidel võimalus ka laste tunde filmida, mida hiljem sai koos lapsevanemaga vaadata ning tutvustada täpsemalt, mida selles tunnis tehakse, kuidas ja miks on erivõtete/metoodikate kasutamine konkreetse lapse puhul vajalik. Vanemate suur soov oli, et ka järgmisel õppeaastal korraldataks samasugust aktiivnädalat. 2016 kevadel soovis rühma tundi vaadata 12 lapse vanemat, eripedagoogi tundi 16 lapse vanemat, füsioterapeudi ja liikumisõpetaja tehtavad tundi 21 lapse vanemat, logopeedi tegevust 2 lapse vanemat ja muusikateraapiat või knilli harjutusi 16 lapse vanemat.

Tugevused

- Lasteaed on määratlenud huvigrupid, koostöö huvigruppidega kavandatud lasteaia arengukavas, mille täitmine toimub tegevuskavade kaudu, mis koostatakse üheks õppeaastaks. Arendustöös arvestatakse huvigruppidele kogutud regulaarset tagasisidet.
- Informatsiooni liikumine erinevate kanalite kaudu kiire, kodulehekülg informatiivne ja huvipakkuv kõikidele huvigruppidele.
- Lasteaed osaleb aktiivselt nii piirkondlikes kui ka ülelinnalistes laste ühisüritustes.
- Lasteaia töökogemusi on tutvustatud vabariiklikul tasandil ja välisriikidest saabunud külalistele - Tallinna Ülikooli ja Tallinna Ülikooli Pedagoogilise Seminari üliõpilastele maja ja õppetöö tutvustamine õppeaasta vältel.

Parendusvaldkonnad

- Hoolekogu aktiivsem kaasamine lasteaia igapäevatoos.
- Teematiliste rahulolu-uuringute arendamine.
- Jätkuvalt panustada mainekujundamisse, tutvustada lasteaia head tööd läbi erinevate infokanalite.
- Rikastada koostöövorme lastevanematega.
- Leida uusi koostöövorme teiste haridusasutustega töökogemuste vahetamiseks.

Ressursside juhtimine

ressursside juhtimine, sealhulgas eelarveliste ressursside juhtimine, materiaal-tehnilise baasi arendamine, inforessursside juhtimine, säästlik majandamine ja keskkonnahoid

Analüüs

Eelarve koostamisel lähtume lepinguliste kohustuste ja arengukavas sätestatud ülesannete täitmise vajadusest, tehtud ettepanekutega ning töökeskkonnavoliniku ja töökeskkonnaspetsialisti poolt läbiviidud riskianalüüside tulemustega. Asutuse eelarve projekt on esitatud õigeaegselt ning vastavalt kehtestatud korrale.

Lasteaia eelarve täitmist analüüsitakse igakuiselt ning eelarvelised vahendid on maksimaalselt ära kasutatud. Veebipõhine andmebaas annab ülevaate eelarveliste vahendite kasutamisest kuluartiklite lõikes, mis on võimaldanud teha kokkuvõtteid kulutustest ning rahalised vahendid maksimaalselt ära kasutada. Eelarveliste vahendite kasutamisest anname ülevaate lastevanemate, hoolekogu ning pedagoogilise nõukogu koosolekutel.

Juhtkonna poolt taotletud eelarvevälised lisainvesteeringuid me saanud pole. Sponsorite toetusel ja omavahendite optimaalse planeerimise kaudu on võimaldanud laste kasvukeskkonda tunduvalt parendada. Juhtkonna eestvedamisel on aastate lõikes lasteaeda sponsoreerinud Tallinna Vesi, omatulu suurendab natuke ka saali väljarentimine ühistu koosolekute ja/või huvitegevuste läbiviimiseks ning soolakambri teenus, mida perearstid patsientidele soovivad. Abivahendeid (tõukerattad ja kiivrid) on kinkinud meile Tallinna Vanalinna Rotarite klubi.

Järjepidev suhtlemine maksuvõlglastega (teavitame e-posti, telefoni teel ja tähtitud kirja kaudu), on vähendanud võlglaste arvu. Makseraskustes olevatele vanematele oleme koostanud maksegraafikuid.

Õppevahendite soetamisel lähtume põhimõttest, et need toetaks õppekava ning õppeaasta põhieesmärgi täitmist. Peame silmas, et ostetud õppe- ja mänguvahendid oleksid kvaliteetsed ning õppekirjandus ja meetoodilised vahendid toetaksid pedagoogide tulemuslikku tööd. Kahe viimase aasta jooksul oleme mängu- ja õppevahendite ostmiseks saanud piisavalt eraldisi (sh lastekodu lastele) ja eelarvet jälgides oleme saanud teha otsustarbekohaseid otsuseid.

Juhi eestvedamisel, on koostööpartnerid Tallinna Vesi, Tallinna Rotarid ja Lahti linna Leijonite klubi, on kaasatud sponsoreerima lasteaeda. Sponsorraha on laekunud järgnevalt: 2013. a 1000 € (renoveeritud soolakamber), 2014. a 1000 € (teise õuepaviljoni soetamiseks), 2015. a 200€ - eraannetus õuealale varjualuseni ratastoolitee rajamiseks.

Omatulu suurendab nii soolakambri teenuse osutamine väljaspoolt tulijatele kui ka saali väljarentimine huvitegevuse läbiviimiseks ja ühistute koosolekute läbiviimiseks.

Tallinna Haridusamet on eraldanud täiendavat raha (2013. aasta detsembris) vajalike vahendite soetamiseks (2 kuivatuskappi – 1800 eur)

Lasteaia õueala korrasoleku jälgimiseks on „Mänguväljaku ohutuse hindamise kord“, mille koostamiseks käis majandusjuhataja 2014. aastal spetsiaalsel koolitusel. Selle alusel viiakse läbi regulaarset õueala korrasoleku kontrolli, tulemused on fikseeritud. Lasteaia õueala on turvaline ja tervislik: eemaldatud ohtlikud vahendid, õuevahenditel on olemas sertifikaadid

ning nõuetele vastavad turvaalad. Liivakastid on kaetud võrguga, alustatud on õuesõppeala rajamist. Koostöös lastevanematega toimub igal kevadel õueala korrastamispäev „Talgupäev“.

Lasteaia hoone välis- ja siseolukorra kontroll on samuti järjepidev, avariilised olukorrad likvideeritaks koheselt, remonttööde teostamiseks on sõlmitud leping Sanfiks OÜ-ga. 2013-2016 aastatel suuremad remondid: kolmes rühmas on renoveeritud rühmaruumid. Osaliselt on renoveeritud üldkoridorid. Uuendatud mööblit ning infotehnoloogilist riistvara.

12.03.2013 on direktori poolt kinnitatud; “Töötervishoiu- ja tööohutusosalase sissejuhatava, esma- ja täiendjuhendamise, väljaõppe ning töötaja tööle lubamise register“.

Asutuse kriisimeeskonna (kinnitatud direktori käskkirjaga 30. 09.2015 nr 1-2/ 24) ning juhtkonna poolt on läbi viidud riskianalüüs ning koostatud tegevuskava turvalisuse tagamiseks, tegevuskava täitmist jälgitakse.

Igapäevaselt jälgime, et tarbitaks säästlikult vett ning elektrit. Veekraanidele ja dušši otsikutele on paigaldatud vett säästvad filtrid. Säästliku majandamise tagamiseks oleme erinevatelt firmadelt võtnud hinnapakkumisi kaupadele, ning selgitanud välja soodsama pakkumuse. Oleme säästlike majandusvõtetenä kasutanud paberi eraldamist muudest jäätmetest ning taaskasutamist tegevustes jne.

Oluliseks peame IKT valdkonna arendamist: kõikides rühmades on arvutid, muretsetud on projektor, kaamera tegeluste filmimiseks, kasutusel on wifi võrk.

Lasteaial on olemas **tehnosüsteemide hoolduslepingud**: Articard OÜ (valve ja tuletõrje signalisatsioon), AS Tera (elektrikäit), Joy Pesumaja OÜ (pesupesemine), Ekovir OÜ Prügiveod, Tallinna Vesi, Tallinna Küte, Sanfiks (soojussõlme hooldus), Eesti Energia jne. Hooldust viivad läbi kvalifitseeritud spetsialistid. Vajadusel on lepinguid uuendatud.

Järjepidevalt hindame **hoone välis- ja siseolukorda**. Majandusjuhataja haldab lasteaia üldolukorra hindamise dokumentatsiooni, õueala korrasoleku jälgimise dokumentatsiooni ja rühmades läbiviidud sisekontrollialast dokumentatsiooni.

Teostatud on **riskianalüüsid**, koostatud riskide kõrvaldamise tegevuskava ning riskid on kõrvaldatud. Lasteaial on 2011. a kinnitatud „Evakuatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise plaan“, „Tuleohutuskorraldus“, koostatud on tuleohutuse enesekontrolli aruanne. Koostatud on vahendite ohutusjuhendid ning kemikaalide ohutuskardid.

Lasteaed on hästi tulnud toime **kriisisituatsioonidega** ning tegutsenud operatiivselt ohtlike olukordade ning avariide likvideerimisel (2013. a veeavarii).

Järjepidevalt rakendame energiasäästmismeetmeid, analüüsime ressurside kasutamist, võrdleme käesoleva perioodi kulutusi eelnevaga ning teiste samalaadsete asutustega.

Lasteaial on koostatud „Hankekord“, millega saab tutvuda kodulehel:

www.tallinn.ee/lasteaed-ounake.ee

Tugevused

- Vaatamata eelarve pingelisusele, oleme suutnud läbi viia vajalikke remonttöid ning likvideerida avariiliseid remonte omavahendite arvelt.
- Tallinna linn kinkis Õunakese lasteaiale 2014. aastal õuepaviljoni.
- Mänguväljaku riskianalüüsi teostatakse järjepidevalt, riskide ennetamise või maandamise tegevuskava jälgitakse pidevalt.

- Ressursside juhtimine toetab lasteaia missiooni, visiooni, põhiväärtuste elluviimist ning arengukavas fikseeritud arengusuunda: lasteaia õpi- ja töökeskkond on kaasaegne, tervislik ning turvaline. Oluliseks peame kõikide valdkondade edasiarendamist. Lastele on loodud eakohane, erivajadusi arvestav, arendav ning turvaline kasvukeskkond: rühmaruumid on kujundatud esteetiliselt, järjepidevalt on uuendatud mängu- ja õppevahendeid, õueala on turvaline ning pakub palju liikumis- ning arendustegevuse võimalusi.
- Eelarveliste ressursside kasutamine on plaanipärane, otstarbekas, analüüsitud.
- Lasteaia eelarve täitmist analüüsitakse igakuiselt ning eelarvelised vahendid on maksimaalselt ära kasutatud. Lasteaia serveris asuv andmetabel eelarve täitmise kohta võimaldab analüüsida eelarvelisi kulusi, annab täpse ülevaate kommunaalkulude kasutamisest, õppevahendite jms ostudest ning renoveerimistöödest lasteaias.
- Juhtkonna poolt on järjepidevalt taotletud vahendeid investeringuteks ning lisavahendeid remonttöödeks. Lasteaed on taotlenud lisaressursse erinevatest allikatest (sponsorlus, projektitöö).
- Lasteaias on kasutusel elektrooniline dokumendihaldus ning infovahetus, lastevanemate rahulolu infovahetusega on suurenenud.

Parendusvaldkonnad

- Katuse renoveerimine.
- Lähtuvalt võimalustest (investeeringute ja omavahendite olemasolust) parendada õpi- ja kasvukeskkonda: renoveerida keskküttesüsteem, üldkoridor II korrusel, spetsialistide kabinetid, soetada õuesõppega seotud vahendeid (peenrad, teerajad jms laste erinevate tajuliikide arendamiseks, liikumistee mootorikahäirega lastele).
- Uuendada mööblit rühmaruumides ning kabinetides.
- Leida majandamiseks odavamaid võimalusi osaledes ühishangetes.
- Uuendada IKT tarkvara erivajadustega laste sotsiaalsete oskuste ja kommunikatsiooni arendamiseks.
- Analüüsida kasutatud ruumide kasutamise otstarbekust.

Õppe- ja kasvatusprotsess

õppe- ja kasvatusprotsess, sealhulgas õpilase (lapse) areng, õppekava, õppekorraldus ja -meetodid, väärtused ja eetika; õpilastega (lastega) seotud tulemused, sealhulgas hariduslike erivajadustega õpilastega (lastega) arvestamine, huvitegevus, tervisedendus, õpilastega (lastega) seotud statistika, õpilaste (laste) rahulolu ning põhikooli, gümnaasiumi ja kutseõppeasutuse puhul ka õpijõudlus

Analüüs

Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus:

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse aluseks on lasteaia õppekava, mis on viidud vastavusse riikliku õppekavaga (kinnitatud 09. 03. 2009 direktori käskkirjaga nr 1-4/11). Õppekava koostamise protsessis osales lasteaia pedagoogiline personal ning lastevanemad rühma

esindaja (hoolekogu liikme) kaudu. Läbi sisehindamise ning õppe- kasvatustöö analüüsi toimub pidev õppekava arendustöö: kõikide rühmade parendusettepanekutest teeb õppekava arendusgrupp kokkuvõtte pedagoogilisele nõukogule, kus arutelu tulemusel esitatakse muudatusettepanekud direktorile kinnitamiseks.

Lapse arengu toetamiseks toimub õppekorralduse kavandamine, analüüs ja vajadusel eesmärkide korrigeerimine.

Õppeaasta alguses toimub õpetajate ja tugispetsialistide poolt iga lapse arengu uurimine. Rühmaõpetajad koostavad koostöös **tugispetsialistidega** (füsioterapeut/ liikumis- ja muusikaõpetaja, logopeedia eripedagoog) lapsele individuaalse arenduskava arenguliste erivajaduste rahuldamiseks – toetades laste vaimset, füüsilist ning emotsionaalset arengut.

Õppetegevuse korralduse aluseks on lapse individuaalne arenduskava, õppetegevused kajastuvad detailsemalt rühma- ja spetsialistide töö- ja tegevuskavades. Erivajadustega laps võtab osa rühma ja lasteasutuse ühistest ettevõtmistest vastavalt oma tasemele. Teadmisi omab laps vastavalt tema arengutasemele ja kiirusele, kuna õppe- ja kasvatustegevuses **lähtume lapsekesksuse** põhimõttest. Lapsekesksete meetodite paremaks rakendamiseks on õppeaasta põhieesmärgid seotud laste aktiveerimisega lapsepoolse kaasabi võimaldava tegevuste võimaldamisega. Pedagoogide poolt enim kasutatavad **õppemeetodid** on mänguliste võtete kasutamine üldõpetuses, individuaalne- ja harvemini ka gruppitöö.

Lasteaia eripärad: kasutame **M. ja Ch. Knill**'i poolt erivajadustega lastele välja töötatud kehatunnetus-, kontakti- ja kommunikatsiooniharjutusi. **TEACCH metoodika** – struktureeritus, õpetamine toimub lapsele teadvustatud järjekorras, temale teadaolevas ruumis ja õpikohal, kuidas selgitatakse lapsele päevastruktuuri, sõltub tema vaimsest (kõne-) tasemest, individualiseeritud programmid, mis tingimata arvestavad lapse tugevaid (millele toetuda) ja nõrku (mida arendada) külgi. **Alternatiivsed kommunikatsioonivahendid** - lihtsustatud viiped, piktogrammide ja PCS-süsteem, esemeline kommunikatsioon. Regulaarne **tunnetustoa** kasutamine säilinud tunnetustegevuse stimuleerimiseks, lapse afektihoogudest väljatoomiseks, lapse arendamiseks (erinevate lõhnade, värvide, helide tajumine ja teadlik tunnetamine) ja ka lasteaia personali relaksatsiooniks. Tunnetustoa kasutusel õ.a 2013-14 sügisest lamavate laste puhul **rõhu reguleerimisvõimalusega katteradrats**, omavahel ühendatud vetruvad õhukambriid kohanduvad lapse kehaga, sealjuures lastes ühte ossa õhku sisse ja teisest välja. Sel viisil toimub ka muidu passiivseks jäävate laste puhul keskkonna ja oma keha tunnetamine. Lisaks igapäevastele rühmasisestele hommikuringidele toimuvad ka ühised nädala alguse ja lõpu ringid sotsiaalsete ja kognitiivsete oskuste arendamiseks. **Soolakamber:** kõik lapsed läbivad kaks korda aastas soolaravikuuri (10x).

Terviseedendusala töö on kooskõlas lasteaia põhiväärtustega ning aitab kaasa väärtuste rakendamisele igapäevases lasteaia elus. Lasteaia terviseedendaja on **õpetaja Maila Eding**, kelle eestvedamisel, koos füsioterapeutidega, on toimunud erinevad tevisesporti üritused nii õues kui ka siseruumides (sportlik päev lasteaias 14.11.2013; osalenud spordiüritustel

ka väljaspool maja, 16.09.2013 osalesime lastega Mustamäe II-l eriolümpial). Arendusgrupi ja Maila eestvedamisel toimub järjepidev **tervisedendustöö**, mille eesmärgiks on laste tervise tugevdamine ning turvalisuse tagamine. Sügisel ja kevadel toimub ka kõigi **laste kaalumine ja mõõtmine**.

Uute õppemeetodite kasutuselevõtmine:

5.02.2014 toimus pedagoogilisele personalile koolitus „Suhtlustahvlid - koostamine ja kasutamine“. Sealt saadud praktiliste tegevuste ja näidete tulemusena võeti vastavalt laste võimetele kasutusele suhtlustahvlid lastele täiskasvanu või teise lapsega alternatiivseks suhtluseks kõne asemel. PCS-pildiprogrammi abil koostati lisaks veel erinevaid õppevahendeid sotsiaalsete, eneseteeninduslike, kognitiivsete kui ka kommunikatsiooni oskuste arendamiseks.

Uueks võtteks rühma reeglite kinnistamiseks võeti arendusrühmas kasutusele lisaks välja trükitud rühma reeglitele ka illustreerivad pildid, mille abil tajub laps öeldut paremini. Koos piltidega võeti kasutusele ka valgusfoori põhimõttel töötav motiveerimissüsteem: kõigi laste pildid on hommikul rohelise ringi ümber, kui reeglit rikutakse liigub lapse pilt kollasele, kui veelkord siis punasele ning laps läheb minutiks toolile istuma. Pärast seda liigub jälle rohelisele. Lapsed, kes on päeva lõpuks rohelisel ringil, saavad valida meelepärase mängu/ pusle või õppevahendi, millega päeva jooksul aega tegeleda/mängida ei olnud. Kolme värvi süsteemi kasutatakse ka pervasiivsete arenguhäiretega laste rühmas.

Digilahenduste kasutamine õppetöös:

2015/2016 powerpointi estiluse kasutamine laste üritustel (Kadrihommik 27.11.2015). Erinevate teemavideote vaatamine veebikeskkonnas www.youtube.com, õppetegevuste mitmekesistamiseks veebikeskkond www.lastekas.ee.

Laste tunnustamine ja tagasiside andmine toimub igapäevaselt suuliselt.

Lastega seotud tulemused:

Aasta jooksul liigutakse kogu meeskonnaga lapse individuaalses arenduskavas püstitatud eesmärkide täitmise poole. Arenguvestlusel toimub arutelu, mille jooksul saadakse tervikpilt lapse arengutulemustest aktiivse õppeperioodi jooksul.

Lasteaia õppekava läbinud lapsele väljastab lasteaed **koolivalmiduskaardi** ning **tunnistuse**. Õppekava on elektrooniliselt kättesaadav lasteaia kodulehel ning rühmades paberkanalil.

Õppekava täitmine toimub läbi kavandatud õppetegevuste ning igapäevaste tegevuse kaudu. Rühmameeskonnad koostavad lasteaia eesmärkidest, õppekavast, lastevanemate ootustest ning lasteaia õppeaasta tegevuskavast lähtudes **õppeaasta tegevuskava**, mis on aluseks rühma **nädala tegevuskava** koostamisel. Nädala tegevuskavas on fikseeritud käesoleva nädala eesmärgid ja nädala teema, millest lähtuvalt toimuvad õppetegevused. Nädala tegevuskava esitavad rühmad tutvumiseks õppealajuhatajale, kes annab soovitusi

eesmärkide püstitamiseks ning tegevuste planeerimiseks. Nädala tegevuskavad on lastevanematele nähtavad e-lasteaia.eu keskkonnas alates õppeaastast 2015-2016. Uuendatud on tegevuskava vormi (kuu tegevuskava vorm on asendatud nädala tegevuskava vormiga), mis nüüdseks aitab paremini kavandada lõimitud tegevusi. Vormi muutmise vajaduse ettepanek tuli pedagoogide poolt eneseanalüüside käigus. Õppekava täitmist analüüsisid õpetajad õppeaasta lõpul ning täitmist analüüsib ka õppealajuhataja õppetegevuste sisekontrolli käigus.

2013/2014

Õppeaasta eesmärkide hulka kuulusid: õuesõppe materiaalse ja metoodilise vahendite täiustumine, kommunikatsioonipasside kasutuselevõtt, tunnetustoa teaduspõhine kasutamine. Eesmärkide täitmiseks toimusid sisekoolitused: 5.02.2014 Suhtlustahvlid - koostamine ja kasutamine MTÜ Inimeselt Inimesele, 24.01.2014 tunnetustoa kasutamise põhimõtted, teemakohase sisekoolituse käigus selgusid ka õpetajatepoolsed soovid ja ettepanekud. Samuti jagasime oma teadmisi teistele Tallinna lasteaedade pedagoogidele. Lektorina esines konverentsidel 2 õpetajat.

Jälgiti metoodiliste vahendite kasutamist ja õppetegevuse läbiviimisele rühmaõpetajate poolt. Toimus õpetajate tundide vaatlus ja analüüs, võimalusel filmiti tegevus. Kolleegide tagasiside toimus kas suulises vormis parendusettepanekuid tehes.

Kevadpoolaastal tutvusime veebipõhise lasteaia dokumentatsiooni kasutamise võimalustega.

Tervistedendavad tegevused:

16.09.2013 terviselõuna personalile.

18.09.2013 osavõtt Mini SOS-st Männi pargis.

26.09.2013 tervisepäev personalile.

14.11.2013 spordimängud ja laulud isadele.

04.03.2014 sportlik vastlapäeva tähistamine.

07.05.2014 talgupäev kogu lasteaia pere ja lastevanematega.

02.10.2013 toimus pedagoogilises nõukogus arengukava arutelu.

30.10.2013 kinnitati Tallinna Lasteaed Õunake arengukava 2014-2018.

Arengugrupi (koosolek 21.04.2014) töös arutleti lasteaia väärtuste, visiooni ja missiooni üle, sõnastus ja muudatus ettepanekud.

04.12.2013 toimus väljasõit Vabaõhumuuseumisse, koos lasteaia pere ja lastevanematega: ühine ringkäik, mängudest osavõtt ja piknik.

11.12.2013 lapsed valmistasid piparkooke koos personaliga ja töötajatega Tallinna Veest.

Õppekäikude jäädvustamiseks otsustati kasutusele võtta infovihik.

Teater: kutsusime külla erinevaid teatritruppe:

07.03.2014 etendus lastele „Pipi teeb trikke“

23.05.2014 „Koht päikese all“.

Valmis ka omalooming koostöös personali ja lastega, esietendus toimus 21.04.2014 „Jussikese seitse sõpra“.

Õppeaasta jooksul jätkusid traditsioonilised vastastikused külaskäigud naaberlasteaedadesse nii spordiüritustele kui kontsertetendustele. Jooksvalt koostasid õpetajad traditsioonilisi laste kunstitööde näitusi. Pered olid kaasatud sügis- ja jõulunäituste koostamisel. Toimused erinevad üritused kalendritähtpäevadest lähtuvalt, iga rühm korraldas vähemalt 2 üritust.

Antud õppeaastal läbis Õunakese lasteaia individuaalse õppekava 9 last, 1 tüdruk ja 8 poissi.

Projektis osalemine:

Räpina Aianduskooli Sõbrapäeva Tomatiprojektis 2014 kevadel. Arendusrühma lapsed said kasvatada tomateid seemnest alates, seejärel kasvavate taimede eest hoolitseda ning hiljem ka valminud tomateid süüa

2014/2015

Õppeaasta prioriteetid olid alternatiivsed kommunikatsioonivahendid ja nende sihipärane kasutamine, rühmade õppetegevuste läbiviimise ühtlustamine, koostöövõimaluste laiendamine huvigruppidega väljaspoolt meie asutust. Erilise tähelepanu all olid suhtlustahvlid, kommunikatsioonipasside koostamine ning rühmatundide läbiviimine. Parendamiseks toimus õpetajate individuaalne juhendamine ja sel moel kitsaskohtade ületamine. Kommunikatsioonialast nõustamist teostasid logopeedid ja eripedagoogid.

Toimus järjepidev õpetajate metoodiline juhendamine nii töö sisu, struktureerituse kui läbiviimise osas. Erilise tähelepanu all oli 2 rühma metoodiline töö. Ühel juhul osutus õpetaja ebakompetentseks ja temaga lõpetati vastastikusel kokkuleppel tööleping.

Aasta suurprojekt oli tunnetustoa eesmärgipärane sisustamine ja kasutamine. Kaasatud olid nii tugispetsialistid kui rühmaõpetajad. Õppeaasta lõpuks valmis hulgaliselt õppevahendeid, mille abil arendada meie lastel erinevaid tunnetustegevuse protsesse.

Teater: kutsusime külla erinevaid teatritruppe:

10.03.2015 etendus „Jäljekütt Pelle seiklused“

Ühisetendus „Jänespoiss, kes ei tahtnud magama minna“ personali ja laste koostööl esietendus 11.05.2015 emapäeva ürituse raames.

Koostöö teiste õppeasutustega on saanud konkreetse sisu ja vormi hõlmates ka koole, kuhu meie lapsed hiljem lähevad (Tondi põhikool, Hilariuse kool, Käo Põhikool, Kadaka Põhikool, Käo Põhikool, Laagna Lasteaed-Põhikool).

Arengugrupi töö käigus arutleti E-Lasteaed.eu süsteemile üleminekut. Pärast katseperioodi arutleti, mis on plussid ja miinused, kuidas see meie lasteaiale sobib ja millised on süsteemi

võimalused. Leiti mitu kitsaskohta ja parendusettepanekud anti arendajale edasi.

Projektis osalemine:

11.12.2014 Piparkookide küpsetamine koostöös Tallinna Veega, kus nende töötajad tulid meile külla, et koos lastega valmistada ja kaunistada piparkooke.

Erasmus+ projekti raames Sloveeniast üliõpilane praktikal perioodi 03.04-10.06.2015 jooksul. Praktika toimus liitpuuetega laste rühmas Tuviõunake, kus juhendajaks oli rühmaõpetaja, kes oskas praktikandiga suhelda inglise keeles. Praktika eesmärgiks oli tutvuda pervasiivsete arenguhäiretega lastele tugispetsialistide ja rühmaõpetajate poolt pakutavate õppe- ja kasvatustööga, sinna lisaks ka erinevate alternatiivkommunikatsiooni vahendite kasutamisega. Samuti ka teadmiste vahetamine erivajadustega laste haridussüsteemist Eestis ja Sloveenias.

2015/2016

Õppeaasta prioriteetideks oli E.Lasteaed.eu keskkonna kasutamine nii õpetajate kui ka lastevanemate poolt – sealsete võimaluste igapäevane kasutamine (tööplaanide koostamine, päeviku täitmine, laste kohaloleku ja sööjate märkimine, kontaktinfo uuendamine jne). Keskendusime ka rühmade õppetegevuste läbiviimise ühtlustamisele, seda eriti tähelepanelikult rühmades, kus olid tööl uued töötajad. Uutele õpetajatele sai määratud mentorid, kes käisid lahtisi tegevusi vaatamas ning omakorda uued õpetajad käisid oma mentorite tunde vaatlemas, pärast mida toimusid arutelud ja soovitude jagamised. Toimusid ka ühised ümarlauad kõigi uute õpetajate ja mentorite vahel.

Erilise tähelepanu all oli ka regulaarsete õuesõppetegevuste läbiviimine, toimusid ühised õuesõppepäevad sügisel, talvel ja kevadel.

Õppeaasta üheks prioriteediks oli ka kommunikatsioonipasside koostamine ja kasutamine vajaduspõhiselt, mille tulemusel said kõik kooliminevad lapsed endaga kaasa kommunikatsioonipassid.

2015-2016 koostöö teiste õppeastustega, külaskäigud: majas käisid õppekäikudel Tallinna Ülikooli ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli üliõpilased.

28.09.2015 Tallinna Ülikooli tudengid õppekäigul

4.10.2015 Külalasteaed Saue lasteaed Midrimaa

6.01.2016 Tallinna Ülikooli tudengid õppekäigul

14.01.2016 Tallinna Tervisekõrgkooli õpilaste õppekäik

21.03.2016 Viljandi Jaagu Lasteaed-Põhikoolist külalised

21-22.03.2016 Tallinna Ülikooli üliõpilased hommikuringeja muusikatunde vaatlemas

12.04.2016 Tallinna Ülikooli alushariduse tudengid õppekäigul

21.04.2016 Tõrukese lasteaed Põltsamaalt külas

10.11.2015 Muusikateraapia tutvustus lastevanematele Muusikateraapia keskuse poolt

Õuesõppe tõhustamiseks korraldasime aasta jooksul mitmeid ühiseid õuesõppepäevi.

14.09.2015 – tegutsemine erinevates punktides õuealal: muusikariistade valmistamine ja

ühine pilli mäng, erinevate helide kuulamine ja ise helide tekitamine; taktiline kogemus, erinevate materjalide katsumine ja nendega mängimine; erinevate maitsete tundmine (hapu, magus moos), õuna söömine, läbi koti tunnetamine, mis asjaga võiks tegu olla (kastanid, nõõbid, pulgad jne); sprodimängude punkt, kus sai läbida takitsusrada ja mängida jalgpalli. 9.02.2016 vastlapäeva tähistamine: orienteerumine ning igas punktis erinevate ülesannete täitmine – meisterdamine, lumememme tegemine, muusikaline nurk, liikumismängud, tunnetamine, köievedu.

28.04.2016 talgupäev, millest võtsid osa ka lapsevanemad, ühiselt sai vaadatud, milliseid töid kevadel õues tehakse – lehtede riisumine, okste lõikamine, õueala korrastamine. Lapsed said samuti osa võtta väikeste rehadega lehtede riisumisest ning kühvlitega liivakasti ääri ja peenraid korrastada.

17.05.2016 **rahvusvahelise õuesõppe-päeva** puhul istutasime taimekastid täis ning toimus varjualuste all ühine piknik.

Arengugrupi töö käigus sai loodud erinevad tabelid laste arengu ja mängu hindamiseks: **mängu jälgimise kaart** ja **lapse arenguhindamise tabelid** kolmes erinevas raskusastmes, mis võetakse kasutusele 2016/2017 õppeaastast. Mai kuus uuriti laste mängu uute jälgimiskaartide abil Kuldõunakeses ja Sügisõunakeses: järeldused – enamus mängulisi tegevusi algatab õpetaja, probleeme tekitab ka lapse püsimatus ja vastumeelsus oma tegevuse lõpetamiseks. Samas märkisid õpetajad, et võrreldes sügisega on märgata, et lapsed on muutunud sotsiaalsemaks.

Arengugrupis sai täpsemalt arutatud ka akiivnädala vormi ning toimumistingimusi.

Projektis osalemine:

Küünlaümbriste jaht 2015-2016, küünlaümbriste kogumine 01.10.2015-31.01.2016: kogusime 1555 ümbris, kokku 10.2 kg.

Jaanuarist kuni veebruarini 2016.a **Tartu Ülikooli poolt läbiviidavas projektis „Vahendite loomine ja kohandamine eelkoolialiste laste arengu hindamiseks“**, 29.01.2016 toimus 5 2-7a. lapse uurimine J.Strebeleva tunnetustegevuse hindamise meetodikaga.

Räpina aianduskooli projektis "Maasikasõbrad" osalemine. Neli kuumaasika taim – kaks eri sorti - ‘Yellow Cream’ (kollaseviljaline) ja ‘Regina’ (punaseviljaline) said Suviõunake, Sügisõunake, Taliõunake ja Martsipanõunake. Katse toimus 22. veebruarist kuni 15. maini 2016. Pärast mida sai maasikataimed õuesõppepäeva raames istutuskastidesse istutatud.

EV 100 projekti „Igale lapsele oma pill“ 2016.aasta taotlusvoorst taotlesime rahastust kolmele pillile: tuulekellad (vajalik kõige nõrgemate laste puhul, kes saaksid väga vähese liigutusega muusikat teha, kuna piisab juba ka sellest, kui laps suudab oma käe pillini tõsta), bongod (tublimate laste puhul arendada kahe käe koostööd, tähelepanu (üks pool teeb ühte heli ja teine teist heli, lisaks tuleb ka pilku vastava helitekitaja poole suunata) jm ning jällegi midagi erinevat, mis lapsi muusika kabinetti kutsuks) ja kõlaplaadid (vaja just puhkudeks, kui kõik meie lapsed on koos ning igale lapsele saaks sealt ühe osa kätte anda ning jällegi pakkuda seeläbi lastele koostegemise rõõmu, lisaks on lapsel kerge ühte

väiksemat osa käes hoida kui tervet suurt pilli, samuti on kõlaplaadil mängimine meie lastele jõukohane).

Õppekäigid on 2013/14 ja 2014/15. a toimunud vastavalt rühma aasta tegevuskavale. Tavapärased on õppekäigid Männi parki, kauplustesse, apteeki, raamatukogusse.

22.11.2013 Tantsud Mustamäel Kultuurikeskuses "Kaja"

04.12.2013 Väljasõit lastega Vabaõhumuuseumisse

11.03.2014 Külaskäik Pallipõnni lasteaeda

26.03.2014 Teatripäev Kikase lasteaias

09.03.2015 Pallipõnni lasteaias etendust vaatamas

19.03.2015 Liivaku Lasteaias etendusel

16.04.2015 Nukutetrisse külaskäik. Etendus puuhaldjad

21.05.2015 Külaskäik Kikase lasteaeda kontserdile

Õppekäigid ja lasteaia sisesed üritused/ tegevused on 2015/16. a toimunud vastavalt lasteaia aasta tegevuskavale. Tavapärased on ka õppekäigid kohvikusse, Männi parki, kauplustesse, apteeki, raamatukogusse.

14.09.2015 Õuesõppe päev

27.11.2015 Kadrihommik

16.12.2015 Piparkookide küpsetamine

17.12.2015 Jõululaat ja jõulupidu

9.02.2016 Vastlapäeva tähistamine

12.02.2016 Sõbrapäeva tähistamine

16.02.2016 Saanisõit vabaõhumuuseumis

23.02.2016 Eesti Vabariik 98

24.03.2016 Munadepüha

30.03.2016 Tallinna Liivaku Lasteaias etendus "Naksitrallide rännulugu"

6.04.2016 Tallinna Lasteaed Pallipõnnis etendus „Pannkook“

2.05.2016 Teater SÕBER „Õine seiklus“

5.05.2016 Emadepäeva tähistamine/ õpetajate etendus "Tare-Tareke"

9.05.2016 Loomaia külastus laste, lastevanemate ja personaliga.

12.05.2016 Tallinna Lasteaed Kikases kontserdi vaatamine

16.05.2016 Tallinna Lasteaed Pallipõnni tasandusrühmad käisid külas "Tare-Tarekest" vaatamas

Taaskasutus 2015-2016: õppeaasta jooksul tegelenud ka taaskasutusega. Sügisesel õuesõppe päeval valmistasid lapsed muusika pille jogurti ja joogitopsidest. Suurem üritus oli 11.05.2016 Kirbuturu „Ühe vana, teise uus“ toimumine, kuhu toodi müügikd riideid, jalanõusid, raamatuid, ehteid, DVD-sid jne nii töötajate kui ka lastevanemate poolt. Samuti metoodika kabinetis riulite korrastamiseks kasutusel tühjaks saanud ja üle pestud pesuvahendite **kanistrid** – hea ülevaade, millised asjad kapis on.

Spordiüritused, matkad: Lasteaed osaleb traditsiooniliselt Mustamäe lasteaedade ühistel

tervisedenduslikel üritustel ja spordivõistlustel:

- 19.09.2013 Mini SOS Männi pargis
- 16.09.2014 Mustamäe II eriolümpia Vesiroosi lasteaias
- 18.09.2014 Mini SOS Männi pargis
- 7.10.2014 Loodusrada II lasteaias Sinilind
- 10.09.2015 Mini-SOS Männi pargis – ohutusalane sportlik teabepäev.
- 17.09.2015 Spordipäev
- 11.11.2015 Sportlik isadepäev
- 16.02.2016 **saanisõidul Vabaõhuuseumis**
- 9.05.2016 Loomaaia külastus laste, lastevanemate ja personaliga.
- 1.06.2016 Spordipäev
- 7.06.2016 Vesiroosi lasteaias Erirühmade 3.sportmängud

Näitused: on välja kujunenud traditsioon riputada koridori seinal rippuvale igale rühmale kuuluvale vaibale üles laste tehtuid kunsti ja käsitööna valminud töid. Lisaks sügiseti oktoobrikuu viimastel nädalatel (21.10-01.11.2013; 20-31.10.2014 ja 25.10.2015-13.11.2015) sügisnäitused, mille raames võib kõikjal maja peal näha erinevaid õpetajate ja laste, lastevanemate koostööna valminud kompositsioone ja väljapanekuid sügisandidest.

Lapsed osalevad igal aastal teatrifestivalil: teatrifestivali raames kutsume endale külla erinevaid teatritruppe ning lasteaedu ja käime ka ise naaberlasteaedades lasteetendusi vaatamas:

- 17.12.2013 külas Tähekesse lasteaed oma etendusega
- 11.03.2014 ja 09.03.2015 Pallipõnni lasteaias etendust vaatamas
- 19.03.2015 Liivaku lasteaias etendust vaatamas
- 26.03.2014 Teatripäev Kikase lasteaias
- 21.04.2014 koostöös Õunakese personali ja lastega „Jussikesse seitse sõpra“.
- 19.10.2014 ja 26.03.2015 külas Kikase lasteaed koos etenduse ja lauludega.
- 19.03.2015 Liivaku lasteaias etendust vaatamas
- 31.03.2015 Harjumaa lasteaedade teatripäev "Karsumm 11" Kiili Lasteaias
- 11.05.2015 emapäeva ürituse raames ühisetendus „Jänese poiss, kes ei tahtnud magama minna“ personali ja laste koostööl.

2015/2016:

- 30.03.2016 Tallinna Liivaku Lasteaias etendus "Naksitrallide rännulugu"
- 6.04.2016 Tallinna Lasteaed Pallipõnnis etendus „Pannkook“
- 2.05.2016 külas Teater SÕBER etendusega „Õine seiklus“
- 5.05.2016 emadepäeva tähistasime õpetajate etendusega "Tare-Tareke", mida tulid vaatama nii emad, isad, kui ka kogu lasteaia pere.

Arenguestlused lapsevanematega viiakse läbi aprillis-mais, koolieelikute vanematega jaanuaris - märtsis, vajadusel planeeritakse lapsevanematega koostöö kooliks ettevalmistamisel. Lapsevanemaga koostöös koostatakse koolivalmiduskaart. Alles

õppetööd alustanud erivajadustega laste vanematega viiakse arenguveestlusi läbi 2 korda aastas, sügisel – oktoobris, vajadusel rohkem, tugispetsialistid annavad lastele kaasa harjutusvara ka suveperioodiks, mis tagab saavutatud teadmiste ja oskuste kinnistumise.

Rühma arenguveestluse läbiviimisest teevad õpetajad kokkuvõtte ning kavandavad parentustegevusi järgneva õppeaastaks.

2013/2014 arenguveestluste kokkuvõte:

Sügisel arenguveestlused 15 lapsega, lisaks lasteaia meeskonnale (õpetajad, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja/ kehakultuuriinstruktor, eripedagoog, logopeed), võttis osa ka 9 lapsevanemat ja 1 sotsiaaltöötaja.

Kevadel arenguveestlused 31 lapsega, osa võttis lisaks lasteaia meeskonnale 22 lapsevanemat ja 2 sotsiaaltöötajat.

Aasta jooksul toimus lastega **kokku 46** arenguveestlust, laste **esindajate osalus 73,91%**.

Kevadel toimunud arenguveestluste käigus lapsevanemate poolsed tähelepanekud/märkused õppeaasta kohta:

- laps mängib ja laulab kodus nüüd rohkem (1 lapsevanem);
- kõne on läinud paremuse poole (2 lapsevanemat);
- lapse pilkkontakt on paranenud (2 lapsevanemat);
- rahul lasteaia lapsele pakutavaga (2 lapsevanemat);
- mure, laps üleüldse magab vähe (2 lapsevanemat);
- lapsevanem ei jaksa enam (1 lapsevanem);
- nõu küsimine, kuidas kodus reageerida ebasobiliku käitumise puhul (1 lapsevanem);
- lapse huvi asjade vastu on suurenenud, uurib rohkem (1 lapsevanem);
- huvitub rohkem teistest lastest (1 lapsevanem);
- paranenud matkimisoskus ka kodus (1 lapsevanem);
- kahju, et varem juba ei saanud sellesse lasteaeda (1 lapsevanem);
- rahul, et väiksem rühm ja palju võimalusi (1 lapsevanem);
- laps aastaga muutunud tasakaalukamaks ja asjalikumaks (1 lapsevanem);
- kuhu kooli edasi (1 lapsevanem).

2014/2015 arenguveestluste kokkuvõte:

Sügisel arenguveestlused 10 lapsega, lisaks lasteaia meeskonnale (õpetajad, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja/ kehakultuuriinstruktor, eripedagoog, logopeed), võttis osa ka 10 lapsevanemat.

Kevadel arenguveestlused 36 lapsega, osa võttis lisaks lasteaia meeskonnale 26 lapsevanemat.

Aasta jooksul toimus lastega **kokku 46** arenguveestlust, laste **esindajate osalus 78,26%**.

Kevadel toimunud arenguveestluste käigus lapsevanemate poolsed tähelepanekud/märkused õppeaasta kohta:

- kas reh.plaani saab täita ka lasteaia; millised erispetsialistid on majas, kas logopeedi on ja kas sellest piisab (1 lapsevanem);
- mitu korda käib laps eripedagoogi juures (1 lapsevanem);
- oleks vaja logopeedi (2 lapsevanemat);
- kuidas on lapse vajadustest lähtuvalt toitumine korraldatud (1 lapsevanem);

- kas suhtulusraamat tuleb ka koju (1 lapsevanem);
- mure, kuidas laps koolis kohaneb (2 lapsevanemat);
- hea meel, et lapsel eneseteenindus välja kujunenud (2 lapsevanemat);
- tänuavaldus (1 lapsevanem);
- rahulolevad lasteaiaga (2 lapsevanemat);
- laps on hakanud rohkem rääkima (1 lapsevanem);
- lapsel diagnoosist tulenevalt tagasilangus arengus (2 lapsevanemat);
- kodus lapsega palju tööd (1 lapsevanem);
- väljendab rohkem emotsioone (2 lapsevanemat);
- lapsel tekkinud huvi ümbritseva suhtes (1 lapsevanem);
- lapsel paranenud matkimisoskus (1 lapsevanem);

2015/2016 arenguvestluste kokkuvõte:

Sügisel arenguvestlused 19 lapsega, lisaks lasteaias meeskonnale (õpetajad, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja/ kehakultuuriinstruktor, eripedagoog, logopeed) osales vanemaid 21 ja 1 sotsiaaltöötaja.

Kevadel arenguvestlused 43 lapsega. Arenguvestlustest võtsid osa ka 41 vanemat, 1 vanaema, 1 lastekaitse esindaja, 1 turvakodu töötaja, 2 pereema, 2 praktikanti.

Aasta jooksul toimus lastega **kokku 62** arenguvestlust, laste vanemaid, perekonnaliikmeid ja esindajaid 68.

Kevadel toimunud arenguvestluste käigus lapsevanemate poolsed tähelepanekud/märkused õppeaasta kohta:

- Lapse kõne areng on toimunud tõusvas joones (1 lapse esindaja);
- Lapsele on kannatlikkust juurde tulnud (1 lapsevanem);
- Oli huvitav kuulda, mida laps lasteaias teeb (1 lapsevanem);
- Vanemad kiitsid ja tunnustasid õpetajaid tehtud töö eest (2 lapsevanemat);
- Vanem tänab, näevad ka kodus, et aastaga on areng toimunud (3 lapsevanem);
- Õpetajatega väga rahul, laps on õnnelik ja ka vanemad on õnnelikud (1 lapsevanem);
- Lapsevanem: „Töötate ju väga hästi!“ (1 lapsevanem);
- Kodus sellist rutiini ei ole, manipuleerib vanematega rohkem (1 lapsevanem);
- Alguses kartus, et kuidas laps harjub, nüüd kui saab lasteaias käia, siis kodus ka aktiivne ja rõõmus (1 lapsevanem);
- Ka sugulased märganud, et laps on sotsiaalsem. Kui pikemat aega kodus olnud, muutub laps närvilisemaks, lasteaed hoiab lapse toonuses (1 lapsevanem);
- Laps on muutunud aktiivsemaks, hakanud asjade vastu huvi tundma (1 lapsevanem);
- Aktiivnädal väga meeldis (4 lapsevanemat);
- Tunneb nüüd huvi riietumise vastu, vanasti ootas, et temaga tegeletakse (2 lapsevanemat).

Rühmasisene lastevanemate rahulolu uuring: 2015-2016 õppeaastal viisid rühmasisest arenguvestlust vanemate seas läbi Suviõunakese ja Sidrunõunakese rühm.

Sidrunõunakese tulemused: hinnang skaalal 1-5 (1- ei nõustu üldse, 5 – nõustun täielikult), vastasid 3/3st. Vanemad nõustusid, et laste ja rühmaõpetajate (k.a õpetaja abi) vahel on head suhted ning nendega on meeldiv suhelda. Vanemad leidsid, et rühma personal on laste jaoks alati olemas. Info saamist lapse arengu kohta hindasid vanemad hindegaga 5. Peamiselt saadakse infot rühma personalilt ja infostendilt. Infoliikumise parentusettepanekuna sooviti e-maili teel tihedamat suhtlemist, kuid märkustena toodi, et see juba ka toimib rühmas. Õpetajate pädevust ja tööle pühendumist hinnati hindegaga 5. Vanemate enda osalust rühma tegevustes kõige kõrgemalt ei hinnatud, 2 vanemat soovivad rohkem kaasamist. Vanemad on rahul õppe- ja kasvatustöö tasemega.

Suviõunakese tulemused: vastasid 3/4st. Vanemad on rühmas personaliga väga rahul ja tunnustavad töötajate pühendumust ja pädevust. Lapsevanemad leidsid, et lapse arengu kohta võiks saada veel rohkem infot (rühm avatud alates 1.02.2016 ning arenguestlused toimusid alles pärast küsimustiku esitamist) – õpetaja ettepanekud probleemi lahendamiseks: tagasiside küsimine pärast arenguestlustusi, uuel õppeaastal korraldada aktiivnädal ka Suviõunakeses.

Tugevused

- Laste individuaalse arengu süsteemne jälgimine, toetamine ning tulemuste analüüsimine.
- Tunnetustoa metoodika on välja töötatud ja vastavalt vajadusele uute vahendite hankimine/asendamine tunnetustoa kasutamiseks õppekasvatustsotsessis.
- Meeskonnatöö professionaalsus.
- Lapsele on tagatud tema eripära arvestav õppekasvatuse- ja arendustöö.

Parendusvaldkonnad

- Jätkata tegevust uute erivajadustega lastele sobivate metoodikate ning tehnoloogiate rakendamisel õppe-kasvatustegevustes.
- Kommunikatsioonipasside koostamise ja kasutamise põhimõtete ühtlustamine.
- Õppekava arendus lähtuvalt metoodilistest uuendustest.
- Digilahenduste kasutusele võtmise suurendamine õppe- ja kasvatustegevuses.

Õppenõukogu (pedagoogilise nõukogu) koosoleku protokoll nr .....
(kuupäev)

Hoolekogu kooskõlastus .....
(kuupäev)

Pidaja kooskõlastus (arvamuse avaldamine) ..... (kuupäev)
..... käskkiri nr ..... (kuupäev)

Direktori nimi, allkiri
(Allkirjastatakse digitaalselt)